

Labklājības ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības sarunu protokols

2007.gada 6.jūnijā
Rīga

Sarunas sākās: plkst. 10.00

Sarunās piedalās:

No Labklājības ministrijas:

D. Staķe	Labklājības ministre
B. Paševica	Valsts sekretāre
A. Groza	Valsts sekretāra vietniece
L. Grafa	Valsts sekretāra vietniece
S. Broka	Labklājības ministra biroja vadītāja
I. Lipskis	Darba departamenta direktora vietnieks - Darba tirgus monitoringa nodaļas vadītājs
R. Lūsis	Darba departamenta direktora vietnieks
A. Dūdiņš	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta direktora vietnieks
R. Klimkāne	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta Politikas nodaļas vadītāja vietniece
E. Meiere	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta Sociālās iekļaušanas nodaļas vadītāja vietniece
A. Palže	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta Sociālās iekļaušanas nodaļas vecākais referents
I. Baranovska	Sociālās apdrošināšanas departamenta Pabalstu nodaļas vadītāja
Z. Lasmane	ES Struktūrfondu departamenta Struktūrfondu politikas nodaļas vecākā referente
E. Dorožkina	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta Sociālās aprūpes nodaļas vadītāja
I. Kurčonoka	Finanšu un attīstības departamenta Sociālās politikas plānošanas un attīstības nodaļas vadītāja
E. Aleksandrovska	Finanšu un attīstības departamenta Sociālās politikas plānošanas un attīstības nodaļas vecākā referente

No Labklājības ministrijas padotības iestādēm:

R. Beinarovičs	Nodarbinātības valsts aģentūras direktors
S. Rozīte	Nodarbinātības valsts aģentūras Nodarbinātības koordinācijas departamenta direktore
R. Elce	Valsts darba inspekcijas direktore
R. Celitāne	Sociālo pakalpojumu pārvaldes direktore
I. Purne	Sociālo pakalpojumu pārvaldes kvalitātes kontroles daļas vadītāja

E. Kisele Sociālo pakalpojumu pārvaldes kvalitātes kontroles daļas vadītājas vietniece

No Latvijas pašvaldību savienības:

I. Škutāne Jelgavas domes priekšsēdētāja vietniece, sarunu grupas vadītāja
A. Lācarus Talsu pilsētas domes priekšsēdētājs, sarunu grupas vadītājas vietnieks
S. Šimfa Latvijas pašvaldību savienības padomniece
U. Strazds Durbes novada domes priekšsēdētājs
I. Gaile Aizkraukles novada domes Sociālā dienesta vadītāja
I. Leitarts Kandavas novada domes PA „Kandavas novada sociālās palīdzības centrs” direktors
V. Bērziņš Allažu pagasta padomes priekšsēdētājs
D. Škornika Dobeles pagasta padomes priekšsēdētāja
R. Melgailis Vecumnieku pagasta padomes priekšsēdētājs
R. Grāvīte Madlienas pagasta padomes priekšsēdētāja
A. Blīgzna-Vīķe Brenguļu pagasta padomes priekšsēdētāja, Valmieras rajona padomes sociālās komitejas vadītāja
A. Gaigala Rīgas domes Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes vadītāja
A. Adamovičs Preiļu novada domes priekšsēdētājs
A. Petrova Balvu pilsētas pašvaldības aģentūra „Sociālais serviss” direktore
J. Subatiņš Jēkabpils rajona padomes izpilddirektors
I. Stadgale Liepājas domes sabiedrības veselības daļas vadītāja
B. Siliņa Daugavpils pilsētas domes sociālo lietu pārvalde
Ž. Kulakova Daugavpils pilsētas domes Aprūpes centra direktore
A. Pastore Preiļu rajona padomes izpilddirektore
R. Stūrāne Jelgavas Sociālās pārvaldes vadītāja
G. Libeks Aizkraukles rajona padomes izpilddirektors
Z. Zaļaiskalns Dobeles pilsētas domes deputāte
J. Dimitrijevs Viesītes pilsētas domes priekšsēdētājs
V. Graumane Strenču pilsētas domes priekšsēdētāja
E. Pormeistare Valkas pilsētas domes deputāte

Sēdi protokolē:

V. Miseviča Finanšu un attīstības departamenta Sociālās politikas plānošanas un attīstības nodaļas vecākā referente

Darba kārtībā:

1. Sarunu atklāšana.
2. Labklājības ministrija (turpmāk – LM) un Latvijas pašvaldību savienība (turpmāk – LPS) 2006. gada sarunu vienošanos izpildes izskatīšana.
3. Nodarbinātība un darba aizsardzība:

3.1. Esošā un plānotā sadarbība ar pašvaldībām aktīvo nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu ietvaros, tai skaitā ES struktūrfondu 2007.-2013.gada periodā.

3.2. LPS un pašvaldību sadarbība ar Valsts darba inspekciju (turpmāk – VDI) nelegālās nodarbinātības, darba tiesību un darba aizsardzības jomā un ar šīm jomām saistīto jautājumu risināšanā.

3.3. Jautājums par Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) konsultatīvo padomju darbību un algoto pagaidu sabiedrisko darbu organizāciju.

4. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība:

4.1. Alternatīvo sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība - Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma īstenošanas gaita un problēmas, plānotie pasākumi ES struktūrfondu 2007.-2013. gada periodā.

4.2. Informācija par valsts sociālo aprūpes centru (turpmāk – SAC) pakalpojumu nodrošināšanas attīstības perspektīvu.

4.3. Valsts un pašvaldību atbalsts invalīdu integrācijai (Pārskati par Informācija par Rīcības plānu invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādņu īstenošanai 2005.-2015.gadam un Vienādas iespējas visiem izpildes gaitu 2006.gadā).

4.4. Pašvaldības un sociālo pakalpojumu sniedzējās institūcijās strādājošo sociālā darba speciālistu izglītība un tālākizglītība – situācija un problēmas. Valsts atbalsts pašvaldību nodrošināšanai ar sociāliem darbiniekiem.

4.5. Pašvaldību sniegto sociālo pakalpojumu kvalitāte.

4.6. Nacionālais rīcības plāns nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai (2004-2006) (NRP) īstenošanas gaitu 2006.gadā un par Nacionālā ziņojuma par sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2006.-2008.gadā (NZ) - Informācija par īstenošanas gaitu 2006.gadā.

4.7. Sociālās palīdzības politika pašvaldībās 2006.gadā. (t.sk. pabalsta garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai efektivitāte un statuss).

4.8. Jautājums par nepieciešamību izmaksāt valsts ģimenes pabalstu jebkuram bērna faktiskajam audzinātājam, kurš par tādu noteikts ar bāriņtiesas lēmumu.

5. Citi jautājumi: Pašvaldību ēku izmantošana, lai nodrošinātu valsts aprūpi atbilstoši klientu vajadzībām, efektīvi izmantojot valsts finansējumu (LM rīcībā esošo kultūrvēsturisko pieminekļu nodošana Finanšu ministrijai (turpmāk – FM), vienojoties ar pašvaldībām par piemērotām telpām).

6. Sarunu noslēgums.

1. Sarunu atklāšana.

Valsts sekretāre informē, ka šogad sarunas tiek organizētas vienas dienas ietvaros, nevis divās dienās, kā tas ir bijis iepriekš, tādēļ visu izskatāmo jautājumu apspriešana ir jāietver īsā laika posmā.

Labklājības ministre, atklājot sarunas, izsaka pateicību visiem sarunu dalībniekiem par ierašanos un informē, ka ministrija realizē daudz programmas tieši sadarbojoties ar pašvaldībām un to institūcijām. Par LM un LPS sarunām liela interese ir no mediju puses.

Ministre informē par š.g. 27. jūnijā paredzēto koncertu, ko organizē Lietuvas vēstniecība sadarbībā ar LM un aicina to apmeklēt gan pašvaldību sociālos darbiniekus, gan LM un tās padotības iestāžu darbiniekus.

A. Lācarus izsaka pateicību LM par sarunu organizēšanu un secina, ka ar katru gadu sarunas paliek konstruktīvākas, tiesa gan uzsverot, ka ir problēmas, kas joprojām jārisina un min daudz jautājumus, kas jau ir atrisināti. Sarunu grupas vadītājas vietnieks ierosina pāriet pie darba kārtības jautājumiem.

LM ierosina apstiprināt darba kārtību. LPS piekrīt un darba kārtība tiek apstiprināta

2. LM un LPS 2006. gada sarunu vienošanos izpildes izskatīšana.

LM informē, ka 2006. gada sarunu laikā pieņemto vienošanos izpildes gaita iepriekš ir saskaņota ar LPS un puses vienojas, ka gadījumā, ja rodas papildus komentāri vai jautājumi, tos var izskatīt konkrētajā darba kārtības punktā.

3. Nodarbinātība un darba aizsardzība.

3.1. Esošā un plānotā sadarbība ar pašvaldībām aktīvo nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu ietvaros, tai skaitā ES struktūrfondu 2007.-2013.gada periodā.

R. Beinarovičs informē, ka:

- Pēdējo trīs gadu laikā bezdarbnieku skaits ir samazinājies no aptuveni 90 000 līdz 65 000.
- Šobrīd Saeimā tiek izskatīti grozījumi „Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā”. Galvenās izmaiņas likumā: bezdarbniekiem nebūs jāreģistrējas noteiktā filiālē atbilstoši deklarētajai dzīves vietai; bezdarbniekiem nebūs jāveic reģistrācija katru mēnesi un ar 2007. gada 1. jūliju NVA ar katru klientu slēgs līgumu, lai palielinātu klienta atbildību un pienākumus, kas mazinātu to bezdarbnieku skaitu, kuri nevēlas strādāt.
- Nodarbinātības veicināšanas pasākums „Algotie pagaidu darbi”:
 - pašvaldības ir aktīvākais NVA sadarbības partneris algoto pagaidu sabiedrisko darbu īstenošanā;
 - arī turpmāk NVA no algoto pagaidu sabiedrisko darbu programmas neatteiksies, jo pasākums ir svarīgs ilgstošajiem bezdarbniekiem;
 - finansējums, kas ir paredzēts algotajiem pagaidu darbiem netiek samazināts, bet pārdalīts mērķu grupām, jo šis pēc būtības nav aktīvais nodarbinātības pasākums;
 - NVA izvērtē iespēju pagarināt algoto pagaidu sabiedrisko darbu periodu no 3 līdz 6 mēnešiem;
 - S. Rozīte informē, ka NVA veiktajās algoto pagaidu sabiedrisko darbu pārbaudēs ir iesaistījies Iekšējā audita departaments un galvenie pārkāpumi veicot pārbaudes ir: darbinieku klāt neesamība darba vietā (darba devējs nevar pierādīt, ka viņš patiešām nodarbina

bezdarbnieku); neprecīza darba līguma un citu dokumentu noformēšana, kā arī darbinieki darba devēja prombūtnes laikā nevar uzrādīt dokumentāciju.

- Katru gadu sadarbība ar pašvaldībām kļūst ciešāka un 2007. gadā pašvaldības sadarbībā ar NVA ir izstrādājušas 545 vietējos pasākumu plānus nodarbinātības veicināšanai.
- Plānotais Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) finansējums 2008.-2013. gadam ir Ls 7 337 891, kura ietvaros plānots atbalstīt ap 300 nodarbinātības veicināšanas projektus vietējo nodarbinātības plānu ietvaros.
- NVA aicina pašvaldības domāt par projektu izstrādi, izraisīt interesi studentos un skolēnos aicinot rakstīt projektus par nodarbinātības veicināšanu.
- 2007. gada septembrī un oktobrī visos Latvijas reģionos tiks organizēti semināri, kuros NVA pārstāvji informēs par projektu sagatavošanas un iesniegšanas kārtību.
- Aktīvi darbojas 29 konsultatīvās padomes, kurās ir iesaistījušies pārstāvji no nevalstiskām organizācijām (turpmāk – NVO), pašvaldībām un darba devēji.
- Šobrīd tiek ieviesta „Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma” (BURVIS) un notiek pilotprojekts datu bāzu savienošanai ar pašvaldību sociālajiem dienestiem.

3.2. LPS un pašvaldību sadarbība ar Valsts darba inspekciju nelegālās nodarbinātības, darba tiesību un darba aizsardzības jomā un ar šīm jomām saistīto jautājumu risināšanā.

VDI informē, ka:

- Ir notikuši semināri, tikšanās, veiktas pārbaudes uzņēmumos nedeklarētās nodarbinātības mazināšanai. Aicina pašvaldības būt aktīvākas iesaistoties nedeklarētās nodarbinātības izskaušanā.
- Nepieciešams uzlabot vai pārstrādāt nedeklarētās nodarbinātības informatīvo sistēmu, lai uzlabotu datu kvalitāti un izmantošanas iespējas.
- Ir noslēgts sadarbības līgums ar NVA. Dati par personu, kas nedeklarēti strādā tiek salīdzināti ar NVA datiem, uz kā pamata tālāk iespējama bezdarbnieka statusa izbeigšana un pabalsta nemaksāšana.
- Parādās jaunas sūdzības no skolotājiem, skolu darbiniekiem par skolu direktoriem, par viņu izturēšanos pret darbiniekiem, nemaksāšanu par papildus slodzi.
- Sūdzību izskatīšanai un problēmu risināšanai pašvaldību vadītājiem tiks plānota sanāksme VDI.
- Uzsākta VDI elektroniskās avīzes izdošana par darba aizsardzības jautājumiem, uz kuru katrs interesents var pieteikties un automātiski saņemt. VDI aicina pašvaldības pieteikties uz minēto avīzi un piedalīties tās tālākā izplatīšanā.

LPS interesējas, cik inspektoru šobrīd ir VDI un cik vēl ir nepieciešams.

VDI informē, ka šobrīd Rīgā ir 130 inspektori. 23 darbinieki ir nedeklarētās nodarbinātības samazināšanai. Sākot ar 2009. gadu ir plānota inspektoru skaita palielināšana, jo tas ir nepietiekošs.

LPS ierosina VDI informēt pašvaldības, kurās pašvaldības kapitālsabiedrībās pārkāpumi notiek, jo atklāt nedeklarēto nodarbinātību ir sarežģīti.

VDI informē, ka mājas lapā katru mēnesi tiek publicēti uzņēmumi, kuros konstatēti pārkāpumi un šī informācija tiks izsūtīta arī pašvaldībām.

LM informē, ka notiek darbs pie darba aizsardzības stratēģijas.

Vienošānās:

- VDI apņemas informēt pašvaldības par konstatētajiem pārkāpumiem pašvaldību kapitālsabiedrībās, kā arī 2008. gadā uzsākt jaunas VDI informācijas sistēmas izveidi, kuru varēs izmantot jau 2009. gadā.
- LPS informēs par VDI elektronisko avīzi savos informatīvajos izdevumos.

3.3. Jautājums par NVA konsultatīvo padomju darbību un algoto pagaidu sabiedrisko darbu organizāciju.

LPS uzskata, ka ziņojums par konsultatīvo padomju darbību nav nepieciešams, jo NVA un LPS, kā arī pašvaldības un NVA filiāles ir veiksmīgi sadarbojušās jautājumu risināšanā visa gada garumā.

NVA informē, ka šogad nodarbinātības pasākumos vasaras periodā piedalīsies arī 13 - 14 gadīgi bērni un iesaka LM izvērtēt priekšlikumus, lai LM šo mērķu grupu nodod pašvaldībām (valsts finansējums Ls 60, pašvaldība darba devējam nodrošina finansējumu Ls 10 apmērā par katru nodarbināto personu). R. Beinarovičs aicina pašvaldības īstenot nodarbinātības pasākumu 13-14 gadīgiem pusaudžiem vasaras periodā pa 4 stundām dienā.

LPS uzskata, ka jautājums par 13 - 14 gadīgu bērnu nodarbināšanu ir jāizlemj pašvaldībām un tam jānotiek sadarbībā ar pašvaldību kapitālsabiedrībām.

VDI ierosina popularizēt, lai 13-14 gadīgiem pusaudžiem darba iespējas vasaras periodā piedāvā pašvaldību kapitālsabiedrības, skolas un bērnudārzi.

LPS informē, ka:

- nodarbinātības jomā ir vērojamas pozitīvas tendences, ko raksturo bezdarba līmeņa samazināšanās, un iesaka pastiprināt kontroli pār bezdarbniekiem, lai novērstu negodīgu bezdarbnieku pabalstu izmantošanu.
- Vēlas panākt, lai konsultatīvajās padomēs vairāk iesaistītos uzņēmēji.
- Invalīdiem, kuriem subsidēto darba vietu projekta ietvaros tika nodrošināta darba vieta, pēc projekta noslēgšanās ir grūti samierināties, ka projekts beidzas un viņi pārsvarā atkal paliek bez darba, tādēļ jāskata iespēja projekta darbību pagarināt.

- Bezdarba mazināšanas pasākumi ir efektīvi, ja bezdarbnieki saprot, ka visu šo pasākumu mērķis ir viņu reāla nodarbinātība, nevis īslaicīga kādu sociālo problēmu risināšana. Tikai tad bezdarba līmenis samazinās. Tiek uzsvērtā nepieciešamība no bezdarbnieka prasīt lielāku atbildību.

LPS interesējas, vai būtu iespējama darba vietu subsidēšana jauniešiem ar fiziska vai garīga rakstura traucējumiem un tiem jauniešiem, kam nav izglītības.

NVA vērš uzmanību, ka jauniešiem ir jāiegūst izglītība un tajā pašā laikā ir jādomā, kā darba devējus motivēt pieņemt darbā invalīdus (izmaiņas likumdošanā, nodokļu atlaides). Liela atsaucība ir tādiem pasākumiem, kā jauno māmiņu profesionālā apmācība un e-apmācība invalīdiem.

LPS ierosina LM sadarbojoties ar NVA izskatīt iespēju projektu darbību kas nodrošina subsidētās darba vietas invalīdiem pagarināt no 2 uz 5 gadiem.

4. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība.

LM informē par izmaiņām darba kārtībā sākotnēji izskatot jautājumu 4.4.

4.4. Pašvaldības un sociālo pakalpojumu sniedzējās institūcijās strādājošo sociālā darba speciālistu izglītība un tālākizglītība – situācija un problēmas. Valsts atbalsts pašvaldību nodrošināšanai ar sociāliem darbiniekiem

LM informē, ka:

- 2007. gadā sociālo darbinieku izglītošanai no valsts budžeta līdzekļiem atvēlēti Ls 55,9 tūkst., lai varētu iegūt sociālā darbinieka kvalifikāciju studējot bakalaura līmeņa sociālā darba studiju programmās vai 2 – 2,5 gadus garās studiju programmās, kas paredzētas studentiem, kuriem jau ir iegūta viena augstākā izglītība citā jomā;
- 2005. – 2007.gadā ESF ietvaros pašvaldībām sadarbojoties ar izglītības iestādēm tiek ieviests 21 projekts;
- 2007.gadā ar augustu plānots no valsts budžeta līdzekļiem mērķdotācijas veidā nodrošināt daļēju atalgojumu (jeb papildus atalgojumu) pašvaldību sociālajos dienestos vai domēs/padomēs strādājošajiem sociālajiem darbiniekiem, kuri veic sociālo darbu ar ģimenēm ar bērniem (Ls 124,09 mēnesī), un kuriem ir atbilstoša izglītība vai kuri to iegūst. 2007.gadā šim mērķim budžetā atvēlēti Ls 100 000;
- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā plānotie grozījumi paredz, ka pēc 2007.gada 31.decembra par sociālā darba speciālistu varēs strādāt arī tie, kas apgūst atbilstošu izglītību vai kuriem līdz vecuma pensijai ir ne vairāk kā 5gadi un kuri sociālo darbu veic ne mazāk kā 10 gadus;
- aktualizējušās problēmas par studiju un studējošo kredīta dzēšanu no valsts budžeta līdzekļiem sociālā darba speciālistiem, situācijās, kad attiecīgo kredīta dzēšanu pieprasa, piemēram, darbinieks, kurš ieguvis sociālā darbinieka kvalifikāciju, bet darba vietā strādā kā sociālais

aprūpētājs. Līdzīgi ir ar sociālo institūciju vadītājiem, kuri vēlas, lai tiktu dzēsts kredīts, kas ņemts, lai iegūtu sociālā darbinieka kvalifikāciju. Pēc būtības abos iepriekšminētajos gadījumos darbinieki nestrādā atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai.

LPS interesējas, cik sociālā darba speciālistu nepieciešami, lai to skaits būtu pietiekams.

LM informē, ka 2007. gadā ir 1704 sociālo darbinieku, vēl ir nepieciešams aptuveni 596 speciālistu.

LPS uzskata, ka nebūtu korekti izdalīt sociālos darbiniekus, kas strādā ar ģimenēm ar bērniem, piešķirot tiem speciālas piemaksas, ja tajā pašā laikā sociālie darbinieki, kuri strādā ar veciem cilvēkiem nesaņem šādas piemaksas.

LM norāda, ka SPP būtu jāatrisina jautājums par papildus atalgojuma nodrošināšanu arī citiem sociālajiem darbiniekiem vai arī jādome, kā savādāk sadalīt esošo finansējumu.

Ministre vērs uzmanību, ka jautājumu par papildu finansējuma piešķiršanu atalgojumu nodrošināšanai sociālajiem darbiniekiem LM kopīgi būtu jārisina ar LPS un tālāk ar FM un MK. Ministre informē, ka finansējums daļēja atalgojuma nodrošināšanai nebija pieejams 2006. gadā kā tas tika plānots, bet 2007. gadā piešķir tikai Ls 100 000, kas nodrošinātu daļēju atalgojumu četrus mēnešus.

LPS izvirza priekšlikumu piemaksas veidot tiem sociālajiem darbiniekiem, kuriem ir atbilstoša izglītība, lai ieinteresētu darbinieku strādāt arī turpmāk.

Ministre norāda, ka nedrīkst radīt sociālo darbinieku vidū strīdus, ir jārod risinājums, lai apmierinātu abas puses.

LPS interesējas, kāda alga būtu pietiekama sociālajiem darbiniekiem.

Ministre norāda, ka algu nevar tik konkrēti noteikt, jo katrai pašvaldībai ir sava algu noteikšanas kārtība.

LPS uzskata, ka LM ir jāveido jaunas metodikas, izglītības programmas, ko izmantot sociālo darbinieku izglītošanai.

LM piemin veiksmīgu piemēru, kad ERAF projekta ietvaros tika izveidots videosižets, kā kļūt par aprūpētāju, kā rezultātā vairāki bezdarbnieki uzsāka mācības un kļuva par aprūpētājiem.

Vienošanās:

- LM turpināt no valsts budžeta līdzekļiem nodrošināt finansējumu jaunu sociālo darbinieku izglītošanai.
- Pārskatīt un izvērtēt jautājumu par plānoto papildus atalgojuma piešķiršanu ilgtermiņā sociālajiem darbiniekiem, kuri strādā ar ģimenēm ar bērniem.

A. Dūdiņš sarunu turpinājumā vienlaicīgi informē par jautājumiem 4.1. un 4.2.

4.1. Alternatīvo sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība - Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma īstenošanas gaita un problēmas, plānotie pasākumi ES struktūrfondu 2007.-2013. gada periodā.

4.2. Informācija par valsts sociālo aprūpes centru pakalpojumu nodrošināšanas attīstības perspektīvu

LM informē, ka:

- šobrīd Saeimā tiek izskatīti „Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā”. Galvenās izmaiņas ir precizējumi definīcijās un precizējumi LM un SPP uzdevumos;
- joprojām aug rinda SAC. 1999.gadā personu skaits rindā bija 250, šogad-680 personas;
- alternatīvās aprūpes pakalpojumu attīstība nav apmierinoša, ir jāveido jaunas pusceļa mājas, grupu dzīvokļus;
- rindas mazināšanai tiek izvirzīti sekojoši pakalpojumi:
 - alternatīvā aprūpe;
 - sociālo pakalpojumu pirkšana;
 - LM darba grupa, kas sadarbībā ar NVO vērtē situāciju, kādā virzienā attīstīt sociālo pakalpojumu, t.sk. sociālās aprūpes pakalpojumu politiku;
 - iekšējā darba grupa, kas par galveno uzdevumu uzstādījusi līdz 2010. gadam optimizēt LM SAC attīstību un izvērtēt SAC klientu atbilstību;
 - jaunu SAC izveide.

Ministre informē, ka:

- 2007. gada sākuma periods bijis traģisks saistībā ar sociālās aprūpes centra „Reģi” ugunsgrēku. FM no ministrijas pamatbudžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ir piešķīrusi līdzekļus projekta izstrādāšanai, lai pielāgotu Kuldīgas rajona Gudenieku pagasta bijušā bērnudārza telpas valsts sociālās aprūpes centrs „Reģi” klientu vajadzībām. MK ir atbalstīts priekšlikums par jauna valsts sociālā aprūpes centra būvniecību. Sociālās aprūpes centra „Reģi” teritorijā tiks uzstādīta piemiņas zīme visiem bojāgājušajiem.
- SAC „Īle” nav piešķirts finansējums tādā apjomā, lai pilnībā veiktu remontu. Ministre ierosina Dobeles rajona pašvaldībai meklēt līdzekļus alternatīva aprūpes centra izveidei un pārveidot pili par tūrisma objektu.
- Inflācijas apkarošanas plāna apstiprināšana MK ir atstājusi ietekmi uz LM plāniem turpmākajos gados.

LPS:

- Norāda, ka lielajās pilsētās trūkst SAC. Ir noslēgušies projekti, kas paredzēja pusceļu māju un grupu dzīvokļu izveidi.
- Uzsver, ka ir nepieciešams izveidot kārtību, kādā pieņemt aprūpes centros personas no citām pašvaldībām, jo finansējums, kas domāts konkrētai personai nevar tikt virzīts tai līdz.
- Atbalsta jaunu SAC celšanu, jo grupu dzīvokļu izveide un uzturēšana prasa salīdzinoši lielākas izmaksas.
- Norāda, ka vajadzētu radīt apstākļus, lai personām, kas beidz uzturēties grupu dzīvokļos, tiktu nodrošināta dzīvesvieta, pretējā gadījumā tās nevar uzsākt patstāvīgu dzīvi.

LM informē, ka struktūrfondu finansējums 2007.-2013. gadam tiks piešķirts sekojošiem pasākumiem:

- atbalsts redzes un dzirdes invalīdiem un rehabilitācijas pasākumiem;
- jaunas Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija sistēmas izveidei;
- NVA pasākumiem;
- pakalpojumu struktūrai neredzīgo un nedzirdīgo rehabilitācijai;
- personu ar garīga rakstura traucējumiem rehabilitācijai.

Ministre informē, ka:

- 2008. gada LM prioritāte ir bērni invalīdi, kam nepieciešama īpaša kopšana;
- ir izveidots jauns pabalsta veids 150 latu apmērā, kas vecākiem sniegs izvēles iespējas bērnu kopt pašiem vai uzticēt aprūpētājam-speciālistam.

LPS aicina pašvaldības izstrādāt Eiropas reģionālās attīstības fonda projektus. Pašvaldības var būt gan viens no saņēmējiem, gan NVO atbalstītājiem, kuri iniciē projektu.

Vienošānās:

➤ LM jautājumus par SAC, grupu dzīvokļiem turpināt izskatīt darba grupās.

4.3. Valsts un pašvaldību atbalsts invalīdu integrācijai (Pārskati par Informācija par Rīcības plānu invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādņu īstenošanai 2005.-2015.gadam un Vienādas iespējas visiem izpildes gaitu 2006.gadā).

LM informē, ka 2007. gada 31. maijā Valsts sekretāru sanāksmē izskatīts jaunais invaliditātes likuma projekts.

4.5. Pašvaldību sniegto sociālo pakalpojumu kvalitāte.

SPP informē, ka:

- Pašvaldību sociālajos dienestos tika veiktas 40 pārbaudes un 24 pārbaudes citās valdību sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās.
- Galvenās konstatētās problēmas SAC darbībā ir: nepietiekams finansējums, kvalificētu darbinieku trūkums, vides pieejamības nenodrošināšana.
- SAC veiksmīgi izstrādā perspektīvās attīstības plānus gan piesaistot līdzekļus projektu ietvaros, gan saņemot atbalstu no ārzemju sadarbības partneriem (tiek uzlabots telpu stāvoklis, darbiniekiem tiek sniegtas izglītības iespējas).
- SPP konstatētās nepilnības:
 - nepiemērota vide personām ar kustību traucējumiem;
 - lēmumu pieņemšanas termiņu neatbilstība likumdošanas termiņiem;
 - klientu lietas nav sakārtotas atbilstoši noteiktajām prasībām;
 - nav pieejama informācija par sociālo pakalpojumu pieejamību;
 - sociālā darba un speciālistu ar atbilstošu izglītību trūkums;
 - kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumi sociālajiem darbiniekiem netiek apmeklēti noteiktajā apjomā.
- jāattīsta atbalstošos pasākumus, jāuzlabo izglītojošo un informatīvo pasākumu nodrošināšana.

4.6. Par Nacionālā rīcības plāna nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai (2004-2006) īstenošanas gaitu 2006.gadā un par Nacionālā ziņojuma par sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2006.-2008.gadā -īstenošanas gaitu 2006.gadā.

LM informē par izstrādātajiem informatīvo ziņojumu projektiem „Par Nacionālā rīcības plāna nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai (2004-2006) un „Nacionālā sociālās iekļaušanas plāna (2006-2008) īstenošanu 2006.gadā, par informatīvo ziņojumu struktūru un galvenajām izmaiņām ziņojumu sagatavošanā. Ziņojumi par 2004. gadu un 2005. gadu ir pabeigti, šobrīd tiek izstrādāti ziņojumi par 2006. gadu, kas līdz 1. jūlijam jāiesniedz Ministru kabinetā. Visi ziņojumi interesentiem pieejami LM interneta mājas lapā.

LM lūdz pašvaldības izvērtēt nepieciešamību izstrādāt individuālos sociālās iekļaušanas plānus reģionu vai pašvaldību līmenī. LPS norāda, ka tam nepieciešams pilns skaits sociālo darbinieku un sociālo dienestu izveide visās pašvaldībās, kā arī finansējums šī plāna aktivitāšu realizēšanai.

Vienošanās:

- Pieņemt zināšanai LM sniegto informāciju par informatīvajiem ziņojumiem sociālās iekļaušanas jomā.

4.7. Sociālās palīdzības politika pašvaldībās 2006.gadā. (t.sk. pabalsta garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai efektivitāte un statuss).

LM informē ka:

- Izlietoto līdzekļu apjoms pieaudzis par Ls 2 mlj..
- Noslēgto vienošanās līgumu skaits 2006. gadā ir 15 225, kas sastāda 37,1% no visiem GMI pabalsta saņēmējiem. Salīdzinājumā ar 2005. gadu, noslēgto vienošanos skaits turpina samazināties, bet to īpatsvars pieaugt.
- GMI līmeņa izmaiņas parāda, ka arī 2006. gadā un arī 2007. gadā pabalsts nevar nosegt cilvēka pamatvajadzības, jo ir lielas atšķirības starp trūcīgas ģimenes (personas) ienākumu līmeni un GMI līmeni. Šis apstāklis neveido efektīvu sociālās drošības sistēmas sastāvdaļu.
- Ir jādomā risinājumi, lai paaugstinātu GMI līmeni.

LPS norāda, ka jautājums par vienotas informatīvās sistēmas izveidi paliek atvērts un jāturpina diskusija par to, vai GMI pabalsts ir jāmaksā no valsts vai pašvaldību budžeta.

LM informē, ka pašvaldībām ir iespēja izmantot “Kandavas pilotprojekts Labklājības sistēmas reformai” ietvaros izveidoto informatīvo sistēmu.

LPS norāda, ka bezdarba samazināšanās veicina GMI pabalsta saņēmēju skaita samazināšanos. Jāveicina nodarbinātība, lai samazinātu pabalstu skaitu.

4.8. Jautājums par nepieciešamību izmaksāt valsts ģimenes pabalstu jebkuram bērna faktiskajam audzinātājam, kurš par tādu noteikts ar bāriņtiesas lēmumu.

LM:

- Izsaka LPS pateicību par jautājuma iekļaušanu sarunu darba kārtībā.
- Vērš uzmanību uz ģimeņu pabalsta būtību, ko piešķir ģimenei, kas audzina bērnus uzsverot, ka pabalstu nepiešķir par bērnu, kas ir pašvaldības iestāžu aprūpē.
- Informē, ka sākot ar 2007. gada 1. janvāri ir jauns bāriņtiesu likums un 18. panta 4. daļa nosaka, ka bāriņtiesa, aizstāvot bērna personiskās intereses attiecībā ar vecākiem, aizbildņiem un citām personām lemj par izmaksu pārtraukšanu personai, kura bērnu neaudzina, un izmaksāšanu tai personai, kura faktiski audzina bērnu.

LPS uzskata, ka izņemot bērnu no ģimenes un ievietojot to citā aprūpes un audzināšanas institūcijā, tā kļūst par šī bērna ģimeni, institūcijas vadītājs pilda vecāku lomu un ir atbildīgs par bērniem, tādēļ pabalsts pienākas aprūpes institūcijai, lai neatkarīgi no tā, vai bērns ir bioloģiskajā ģimenē vai alternatīvā ģimenē, viņam būtu tās pašas tiesības.

LM uzsver, ka ģimenes valsts pabalstu nepiešķir gadījumos, ja bērns atrodas aprūpes institūcijās. Tā ir pieņemts arī citās valstīs un arī tādēļ priekšlikums nav atbalstāms.

LPS uzskata, ka pabalsts būtu izmaksājams, jo nevajadzētu izdalīt bērnus, kas dzīvo ģimenēs un tos, kas dzīvo aprūpes iestādēs. Ir jāparedz līdzekļi no valsts budžeta un arī turpmāk par šo jautājumu jādiskutē.

5. Citi jautājumi: Pašvaldību ēku izmantošana, lai nodrošinātu valsts aprūpi atbilstoši klientu vajadzībām, efektīvi izmantojot valsts finansējumu (LM rīcībā esošo kultūrvēsturisko pieminekļu nodošana FM, vienojoties ar pašvaldībām par piemērotām telpām).

Jautājums tika izskatīts saistībā ar darba kārtības jautājumu Nr. 4.1.- Alternatīvo sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība.

6. Sarunu noslēgums

LPS izsaka pateicību par ziņojumiem un kopīgu darbu.

Vienošānās:

➤ LM mainīt sarunu formu turpmākajām LM un LPS sarunām, uzmanību vēršot uz problēmjautājumiem nevis informējoša rakstura jautājumiem.

Sarunas noslēdzas plkst. 13.15.

Labklājības ministrijas
Valsts sekretāre

B. Paševica

Latvijas Pašvaldību savienības
sarunu grupas vadītāja

I. Škutāne